

Tillæg 2 til miljøgodkendelse

8.4.2019

Triova ApS

Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle

CVR-nr. 11417701

Husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3

Center for Plan og Miljø
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved

Miljøgodkendelse til ændring og udvidelse af husdyrproduktionen på Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle, CVR-nr. 11417701

Triova v/Glen Nielsen ansøger om et tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3 til ændring af husdyrproduktionen på Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle.

Det er ansøgt om ændring af anvendelse af to fjerkræstalde på Tybjergvej 11 A, så der i stedet for æglæggende høns skal være hønniker (opdræt) i staldene. Dyreholdet ændres i de nævnte stalde fra 20.000 skrabe høns (gulvdrift + gødningskummer) til 200.000 stk. hønniker (etagesystem, 119 dage). Desuden ønskes hesteholdet på Tybjergvej 12 udvidet fra 70 heste (500-700 kg) til 90 heste (500-700 kg). Udvidelsen af hesteholdet sker ved inddragelse af eksisterende tilbygning til maskinhus til produktionsareal. Dyreholdet på Tybjergvej 12 ændres, idet der i ansøgt drift produceres 9.900 skrabe høns (gulvdrift + gødningskummer) mod den nuværende produktion på 19.800 stk. (gulvdrift + gødningskummer).

Den samlede produktion godkendes med dette tillæg nr. 2 således til 200.000 hønniker (etagesystem), 58.370 hønniker (bure), 9.900 skrabe høns (gulvdrift + gødningskummer) samt 90 heste (500-700 kg). Det samlede ansøgte dyrehold udgør således 276,79 DE på ansøgningstidspunktet.

Der foretages udelukkende indretningsmæssige ændringer i forbindelse med udvidelsen/omlægningen af husdyrproduktionen. Der foretages således ikke bygnings- eller anlægsmæssige ændringer i forhold til nuværende drift.

På baggrund af nedenstående materiale og de heraf afledte vilkår meddeler Næstved Kommune hermed tillæg 2 til miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle i henhold til § 12, stk. 3 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – nr. 442 af 13.05.2016:

- Ansøgningen om miljøgodkendelse er fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk (nr. 100.552, version 4) og supplerende oplysninger til denne,
- Scenarieregning, skema nr. 108.040 i www.husdyrgodkendelse.dk,
- Scenarieregning, skema nr. 107.893 i www.husdyrgodkendelse.dk,
- Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af drift og anlæg (bilag 1).

Nærværende tillæg 2 til miljøgodkendelsen meddeles på de supplerende vilkår, der fremgår af afsnittet "vilkår" nedenfor. Vilkårene fra husdyrbrugets miljøgodkendelse fra 2014 samt tillæg nr. 1 hertil fra 2016 er fortsat gældende. Enkelte vilkår udgår dog på baggrund af den ændrede produktion. Disse fremgår af afsnittet "udgåede vilkår".

Næstved Kommune meddeler i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3 desuden dispensation fra afstand til naboskel jævnfør lovens § 8. Der gives dispensation til, at dyreholdet i eksisterende stald kan ændres. Ændringerne resulterer i en øget forurening fra staldafsnittene, idet lugtemissionen i ansøgt drift er højere end i nudrift. Husdyrbrugets samlede lugtemission overholder lugtgenekriterierne til alle typer omkringboende.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	3700031367
Matrikelnummer	10d Tybjerg By, Tybjerg m.fl.

CVR	11417701
CHR	16469 (Tybjergvej 12), 26169 (Tybjergvej 11A+14)
Ejendommens ejer	Glen Nielsen, Råsøvej 23, 4160 Herlufmagle
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Triova ApS v/ Glen Nielsen
Husdyrbrugets kontaktperson	Glen Nielsen og Christian Nielsen, mob. 4085 2140

Indledning

I forbindelse med udarbejdelse af tillæg til miljøgodkendelsen, har Næstved Kommune med bistand fra konsulentfirmaerne Sweco A/S og AGLAJA vurderet det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen er foretaget i henhold § 19 - § 24 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 442 af 13.05.2016 med senere ændringer.

Vurderingen af anlægget fremgår af bilag 1, som sammen med ansøgningen danner baggrund for tillæggets vilkår. Vilkårene sikrer, at ændringen af husdyrbruget på Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Resume

Ansøger ønsker at ændre fjerkræproduktionen samt udvide hesteholdet på ejendommen Tybjergvej 11A, 12 og 13, 4160 Herlufmagle. Ansøger ejer ejendommen.

Der ønskes nedlagt en produktion af 20.000 skrabe høns i gulvdriftssystem med gødningskumme, der er godkendt i to staldbygninger på Tybjergvej 11A. Staldene ønskes i ansøgt drift indrettet til hønnikeproduktion (produktionstid 119 dage) i gulvdriftssystem med 100.000 hønniker i hver stald. Desuden ønskes hesteholdet på Tybjergvej 12 udvidet med 20 heste (500-700 kg). Produktionen af skrabe høns på Tybjergvej 12 reduceres til 9.900 årshøns i gulvdriftssystem med gødningskumme.

Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med udvidelsen af hesteholdet, ligesom driften af husdyrbruget ikke ændres i det væsentlige.

Ammoniakemissionen fra anlæggene (stald og lager) er beregnet til 12.251 kg NH₃-N/år. Det er i ansøgningssystemet beregnet, at ammoniakemission fra stalde og lagre maksimalt må være 12.406 kg NH₃-N/år i forhold til opfyldelse af kravet om anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi (BAT). Det ansøgte husdyrhold overholder dermed kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om anvendelse af BAT for så vidt angår ammoniakemission.

Da der ikke findes tørre, beskyttede naturtyper, internationale naturbeskyttelsesområder, kategori 1-3 naturområder efter husdyrloven i nærheden, påvirker ammoniak fra produktionen ikke kvælstoffølsom natur væsentligt. Den ansøgte drift medfører endvidere en lavere ammoniakemission fra stalde og lagre end den nuværende godkendte drift.

De beregnede lugtemissionsværdier fra det samlede anlæg ligger under de grænser, der er fastsat for lugtpåvirkning af henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Det betyder, at anlægget på ejendommen kan drives, uden at den daglige drift giver anledning til væsentlige lugtgener for omgivelserne.

Støj, støv, vibrationer, lys og opbevaring af døde dyr m.v. vil ikke være til gene pga. afstanden til naboer.

Antallet af transportere til og fra ejendommen ændres ikke væsentligt. Grundet relativt langt til de nærmeste nabobeboelser vurderes det, at transportere til og fra ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

Miljøgodkendelsens gyldighed og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Tillæg til miljøgodkendelsen gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for vores vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til de ansøgte dyretyper, stald- og opbevaringsanlæg. Tillæg til miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel anmeldelse, tilladelse, godkendelse og/eller dispensation efter anden lovgivning, f.eks. Museumsloven, Naturbeskyttelsesloven, Vandforsyningsloven Vandløbsloven og byggelovgivningen.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – nr. 442 af 13.05.2016. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Tillæg til miljøgodkendelsen gives på følgende vilkår

Vilkår for driften af anlæggene og husdyrproduktionen

Generelle vilkår

1. Husdyrproduktionen skal etableres i henhold til nedenstående skema.

Adresse/stald	Dyregruppe	Antal dyr	Antal stipladser	Staldsystem	Teknologi
Tybjergvej 11A					
Æglæggestald 1	Hønniker (gennemsnitsvægt 1,25 kg og produktionstid 119 dage)	100.000	40.000	Etagesystem	Gødningsbånd eller skraber under etagesystem. 3 gange ugentlig tømning.
Æglæggestald 2	Hønniker (gennemsnitsvægt 1,25 kg og produktionstid 119 dage)	100.000	40.000	Etagesystem	Gødningsbånd eller skraber under etagesystem. 3 gange ugentlig tømning.

Hestestald	Hest (500-700 kg)	12	12	Bokse m. strøelse	
Lille Hestestald (i ridehuset)	Hest (500-700 kg)	8	8	Bokse m. strøelse	
Tybjergvej 12					
Stald til avlshopper	Hest (500-700 kg)	5	5	Bokse m. strøelse	
Stald 1	Skrabehøns, konsumæg	9.900	10.734	Gulvdrift m. gødningskumme	
Stald 2	Hest (500-700 kg)	65	65	Bokse m. strøelse	
Tybjergvej 14					
Hønnikestald	Hønniker (gennemsnitsvægt 1,25 kg og produktionstid 119 dage)	58.370	22.450	Bursystem m. gødningsbånd	Gødningsbånd under etagesystem. 1 ugentlig tømning.

2. Medarbejdere skal være orienteret om husdyrbrugets miljøgodkendelse samt nærværende tillæg 2 hertil, og de skal være bekendt med vilkårene heri.

Skadedyr

3. Ejendommen skal foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Egenkontrol

4. Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:
  - a. Dokumentation for tømning af alle gødningsbåndene i hønnikestaldene på Tybjergvej 11A mindst tre gange ugentligt pr. bånd. Tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog. Såfremt der anvendes skraber under slats, skal disse ligeledes rengøre hele arealet mindst tre gange ugentligt. Tidspunkt for anvendelse af skraber (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog.
  - b. Dokumentation for tømning af gødningsbånd i hønnikestald på Tybjergvej 14 mindst en gang ugentlig pr. bånd. Tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog.

Udgåede vilkår fra miljøgodkendelse fra 2014 for driften af anlæggene og husdyrproduktionen

1. Den maksimalt tilladte produktion omfatter: 62.226 skrabehøns i etagesystem med gødningsbånd (374,9DE), 58.370 hønniker til 119 dage (41,7 DE) samt 70 heste (500-700 kg) (30,4 DE). I alt en produktion svarende til 447 DE. Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 915 af 27.6.2013, bilag 1 afsnit F.

8. De tre æglæggestalde skal indrettes med etagesystem og gødningsbånd.

9. I alle æglæggerhusene skal udmugning ved start af gødningsbåndet foretages mindst 3 gange/uge for hvert bånd med et interval på 2 dage. Dokumentation herfor skal foreligge.

Drift i forhold til fodring:

17. Indholdet af råprotein i foder til æglæggende høns (konventionel produktion i gulv- og etagesystemer) må i gennemsnit over tre år maksimalt være 152 gram pr. kg foder (eventuelt 134 gram/10 MJOE). Såfremt der dokumenteres lavere foderforbrug end angivet i Normtal 2009, kan der accepteres tilsvarende højere indhold af råprotein i foderet.

18. Der gives mulighed for at anvende følgende vilkårs ligning, idet det bemærkes, at ligningen udtrykker: N ab dyr med egne tal / N ab dyr reference, hvor både ligning og reference er fra normtal 2009.

Korrektionsfaktor vedrørende råprotein i æglægningsfoderet må maks. være 0,87 (skrabehøns) beregnet efter følgende vilkårs ligninger:

Skrabeægsproduktion

$$((\text{Kg foder pr. årshøne} \times \text{proteinprocent i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst} \times 2,88))/86,8.$$

Ovenstående vilkår er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel 16. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Skrabehøns
Kg æg pr. årshøne	18,7
Tilvækst, kg pr. årshøne	0,5
Kg foder pr. årshøne	42,5
Protein % i foder	16,3

Tabel 16. Forudsætninger for fodring.

Egenkontrol i forhold til fodring:

19. Der skal foreligge en logbog, der dokumenterer indhold af råprotein i de enkelte foderblandinger.

~~Ved hvert hold høns' afslutning skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af råprotein i holdets samlede foderration. Beregningen skal opbevares i logbogen.~~

~~Beregningen af det gennemsnitlige indhold af råprotein kan ske på basis af det faktisk registrerede forbrug af de enkelte blandinger, eller på basis af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.~~

~~Der skal som minimum være en blandeforskrift/deklaration for hver foderfase, der har været anvendt.~~

~~Anvendes foderkorrektion som virkemiddel til at opnå et bestemt niveau for ammoniakreduktion, skal der endvidere føres produktionskontrol med oplysninger om kg foder pr. årshøne, kg æg pr. årshøne og kg tilvækst pr. årshøne.~~

~~Logbogens oplysninger i form af blandeforskrifter, indlægssedler, beregnet gennemsnitlig indhold af g råprotein pr. kg foder etc. skal opbevares i min. fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.~~

~~Der skal i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab for det enkelte planår beregnes korrektionsfaktor for råprotein ud fra vilkårs ligningen, jf. vilkår 18.~~

~~Det faktiske foderforbrug skal registreres og anvendes i vilkårs ligningen.~~

~~Kg tilvækst kan være den aktuelle tilvækst (vægt ved udsætning – vægt ved indsætning) eller man kan anvende normtallene for tilvækst.~~

~~51. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.~~

~~Del af vilkår 57. Dokumentation for tømning af alle gødningsbåndene i skrabeægstaldene mindst tre gange ugentligt pr. bånd. Tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog.~~

Vilkår der ikke længere er gældende jævnfør den generelle lovgivning

Arealvilkår i eksisterende godkendelser bortfaldt uden videre pr. 1. august 2017. De nødvendige miljøhensyn som følge af anvendelsen af husdyrgødning varetages i stedet for af generelle regler fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Som hovedregel var det alle vilkår, som var rettet mod arealernes drift eller mod beskyttelse af natur og miljø som følge af påvirkninger fra anvendelse af gødning på arealerne, der bortfaldet. Nogle vilkårstyper bortfaldet dog ikke, fordi de er begrundet i BAT eller ammoniakemission fra husdyrbrugets anlæg.

På baggrund af ovennævnte er vilkår 12 og 14 i ejendommens miljøgodkendelse af den 21.3.2014 ikke længere gældende. Da det er bestemt af den generelle lovgivning, så kan dette ikke påklages til klagensævnet.

Offentlighed og partshøring

Naboorientering og partshøring (lugtkonsekvenszone = 246,05 m)

I et brev af den 4.3.2019 blev de høringsberettigede til udvidelse af husdyrholdet på Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle orienteret om, at udkast til afgørelse forelå, og at de havde 3 uger til at kommentere sagen. De høringsberettigede er ejere af alle matrikler, der støder op til ejendommen, samt naboer indenfor lugtkonsekvenszonen.

Nabo på ejendommen Tybjergvej 15 er partshørt i forhold til dispensationen for afstandskravet til skel.

Næstved Kommune har modtaget bemærkninger til udkastet til afgørelsen i høringsperioden fra en nabo. Bemærkninger er vurderet og har ikke givet anledning til, at der er foretaget ændringer i afgørelsen.

Offentliggørelse, hjemmel og klagevejledning

Tillæg til miljøgodkendelsen annonceres den 8.4.2019 på kommunens hjemmeside. Tillæg til miljøgodkendelse vil desuden blive tilgængeligt på hjemmesiden dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under virksomheder.

Tillæg til miljøgodkendelse er meddelt med hjemmel i §12, stk. 3 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – nr. 442 af 13.05.2016.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra afgørelsens annoncering, dvs. senest den 6.5.2019 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, miljøministeren samt visse organisationer. Klageberettigede er orienteret ved annonceringen, og kopi af godkendelsen er sendt til organisationer og myndigheder.

Klagen skal fremsendes direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet via den digitale klageportal, der kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk eller www.borger.dk eller for virksomheder på www.virk.dk. Vejledning om hvordan man logger på og anvender Klageportalen, findes også på disse hjemmesider.

Konkrete spørgsmål om brug af Klageportalen kan rettes til supportfunktionen på e-mail klageportalen@naevneneshus.dk eller telefon 7240 5600.

Behandling af en klage ved Miljø- og Fødevareklagenævnet er pålagt et gebyr. Gebyret tilbagebetales ved medhold.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger. En klage har ikke opsættende virkning for ibrugtagning af godkendelsen med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse og revurdering

Jævnfør §§ 40 og 41 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹, skal en miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering foretages allerede efter 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber, eller senest 4 år efter vedtagelsen af nye BAT konklusioner. Næstved Kommune forventer at revurdere husdyrbrugets tillægsgodkendelse igen senest i 2027.

Vilkårene i miljøgodkendelsen kan efter 8 år fra meddelelsetidspunktet ændres ved påbud, eller der kan nedlægges forbud imod fortsat drift, jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 41. Årsager til ændring af vilkår ved påbud kan f.eks. være, at der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Orientering

Et tillæg til miljøgodkendelse efter § 12, stk. 3 bortfalder, hvis det ikke er udnyttet, inden 6 år efter af tillægget er meddelt. Hvis en del af tillæg til godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder denne del jævnfør § 59a stk. 1 i Husdyrbrugloven. Hvis miljøgodkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jævnfør lovens § 59a, stk. 2. Udnyttelse anses her for at foreligge når mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskravene eller andre relevante krav.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ved akut forurening skal alarmcentralen straks kontaktes på 114.

Udarbejdelsen af dette tillæg til miljøgodkendelse er omfattet af bekendtgørelsen om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn. Taksten og timebetaling er fastsat af Miljøministeriet.

Næstved Kommune, den 8.4.2019.

Med venlig hilsen

Bente Kryger Nielsen

Landbrugs- og miljøsagsbehandler

Bilag:

1. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg

---

¹ BEK nr. 1467 af 06.12.2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kopi sendt til:

- Ansøgers konsulent; Inger Knude, Kolding Herred Landbrugsforening, via e-mail: ika@khl.dk.
- Dennis Hansen, Tybjergvej 15, 4160 Herlufmagle (Part).
- Miljøstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F, via e-mail: mst@mst.dk
- Embedslægeinstitutionen, Sjælland, Rolighedsvej 7,2., 4180 Sorø, via e-mail: stps@stps.dk.
- Landbrugsstyrelsen, Nyrupsgade 30, 1780 København V, via e-mail: mail@lbt.dk
- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, via e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, NP Danmarksvej 79, 8732 Hovedgård, formand Niels Barslund via email: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
-
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV. Lokalfdeling: Friluftsrådet for SydvestSjælland, att. Arne Kristensen, Stendyssevej 17, 4171 Glumsø, via mail: sydvest@friluftsraadet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, via e-mail: ae@ae.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, via email: fbr@fbr.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten, via email: post@sportsfiskerforbundet.dk, og cskotte@cas.org
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., natur@dof.dk og naestved@dof.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via email: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø., via email: dn@dn.dk og donnaestved-sager@dn.dk

Bilag 1 til tillæg nr. 2

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg

Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle

CVR-nr. 11417701

1. INDLEDNING.....	3
1.1 TIDLIGERE GODKENDELSER	3
1.2 DEN ANSØGTE PRODUKTION	4
2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	8
2.1 LANDSKABET OG PLANFORHOLD	8
2.2 AFSTANDSKRAV	8
3. OPBEVARINGSKAPACITET OG GØDNINGSHÅNDTERING	9
4. HUSDYRBRUGETS FORURENING OG FORURENINGSBEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER.....	10
4.1 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK, BAT	10
4.1.1 Foder.....	10
4.1.2 Energi og vandforbrug.....	10
4.1.3 Spildevand.....	11
4.1.4 Management.....	11
4.1.5 Samlet vurdering af BAT.....	12
4.2 PÅVIRKNING AF SÅRBAR NATUR OG SÅRBARE ARTER	12
4.2.1 Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.	12
4.2.2 Natura 2000-områder.....	13
4.2.3 Bilag IV-arter, fredede og rødlistede arter mm.....	14
4.3 LUGT.....	15
4.4 TRANSPORT	16
4.5 STØJ, STØV OG LYS	16
4.6 FLUER OG SKADEDYR.....	16
4.7 KEMIKALIER OG AFFALD.....	17
4.8 HUSDYRBRUGETS OPHØR	17
5. DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD	17
6. EGENKONTROL.....	17
7. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	18
8. KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	18
9. REFERENCER.....	19
10. BILAG	20

1. INDLEDNING

Næstved Kommune har den 17.07.2017 modtaget ansøgning om omlægning og udvidelse af hønnikeproduktionen og hesteholdet på husdyrbruget på Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle.

Triova v/Glen Nielsen ansøger om en tillægsgodkendelse til ændring af anvendelse af to fjerkræstalder på Tybjergvej 11 A, så der i stedet for æggeproduktion skal etableres hønnikeproduktion, i etagesystem med en produktionstid på 119 dage. Dyreholdet ændres i de nævnte stalder fra 20.000 skrabe høns (gulvdrift) til 200.000 stk. hønniker (etagesystem, 119 dage). Desuden ønskes hesteholdet på Tybjergvej 12 udvidet fra 70 heste (500-700 kg) til 90 heste (500-700 kg). Produktionen af skrabe høns på Tybjergvej 12 reduceres til 9.900 årshøner (gulvdrift med gødningskumme). Det samlede ansøgte dyrehold udgør således 276,79 DE på ansøgningstidspunktet.

Der ændres ikke på gødningshåndtering i forbindelse med udvidelsen og omlægningen. Der foretages ikke bygnings- eller anlægsmæssige ændringer i forhold til nuværende drift, da den ansøgte ændring foretages i eksisterende bygningsmasse.

Ansøgningen omfatter tillæg til miljøgodkendelse efter § 12, stk. 3 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – nr. 442 af 13.05.2016 senere ændringer (Husdyrgodkendelsesloven).

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles i tillægsgodkendelsen. Udgangspunktet for den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er ansøgning om miljøgodkendelse og miljøkonsekvensrapport der er fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 100.552), samt tilhørende supplerende materiale tilsendt fra ansøgers konsulent herunder scenarieberegning (skema nr. 107.893).

1.1 Tidligere godkendelser

Det tilladte dyrehold svarende til 8-års driften er 19.800 fritgående årshøner, 20.000 skrabe høns (gulvdrift), 58.370 hønniker til konsumæg (bure), 20 heste (500-700 kg) samt 7 heste (300-500 kg). 8-års driften fremgår af ansøgnings-skema nr. 100.552 i www.husdyrgodkendelse.dk.

Der er en miljøgodkendt husdyrproduktion pr. 21.03.2014 til 58.370 hønniker (bure), 62.226 æglæggende høns (etagesystem) samt 70 heste (500-700 kg) på Tybjergvej 11A, 12 og 14. Denne miljøgodkendelse er kun delvist udnyttet, idet der ikke er etableret etagesystemer til skrabe hønsene på hhv. Tybjergvej 11A og 12. Staldene er således stadig indrettet til gulvdrift af skrabe høns. Den faktiske nudrift fremgår af scenarieberegning skema nr. 107.893 fra www.husdyrgodkendelse.dk.

Næstved Kommune meddelte den 31.10.2016 tillæg 1 til miljøgodkendelse af husdyrbruget. Der blev meddelt tilladelse til opførelse af tilbygning til maskinhuset på Tybjergvej 12 indrettet til midlertidig opstaldning af heste med 6-8 bokse med strøelse og vandspiltov.

Tabel 1. Tidligere godkendt dyrehold på husdyrbruget, samt ansøgt dyrehold ved nærværende tillæg 2 til miljøgodkendelse af 21.03.2014.

Adresse og Dyrehold	8 års drift	Miljøgodkendt nudrift	Faktisk nudrift inkl. tillæg 1	Ansøgt drift (tillæg 2)	
	Antal dyr	Antal dyr	Antal dyr	Antal dyr	DE
Tybjergvej 11A					
Skrabehøns, gulvdrift med gødningskumme	20.000	-	20.000	-	-
Skrabehøns, etagesystem med gødningsbånd	-	42.426	-	-	-
Hønniker, etagesystem 119 dage	-	-	-	200.000	138,89
Heste (500-700 kg)	20	20		20	8,70
Tybjergvej 12					
Årshøner, gulvdrift m. gødningskumme	19.800	-	19.800	9.900	58,24
Skrabehøns, etagesystem med gødningsbånd	-	19.800	-	-	-
Heste (300-500 kg)	7	-	-		
Heste (500-700 kg)	-	50	50 (+20)	70	30,43
Tybjergvej 14					
Hønniker, bure til 119 dage	58.370	58.370	58.370	58.370	40,53
I alt					276,79

1.2 Den ansøgte produktion

Ansøger oplyser

Det er ønsket at ændre anvendelsen af staldene på Tybjergvej 11 fra høns til opdræt.

Der ændres fra 20.000 skrabehøns til 200.000 stk. opdræt.

Samtidig ønskes hesteholdet udvidet fra 70 heste 500-700 kg til 90 heste 500-700 kg.

Hesteholdet øges på Tybjergvej 12.

Dyreholdet på Tybjergvej 14 er uændret.

Ændringerne sker i eksisterende bygninger ved udskiftning af inventar.

Hønsestaldene på Tybjergvej 11 indrettes med etagesystem til hønniker.

BAT

Der er ikke defineret BAT på hønnikeproduktion. For at overholde krav til GAK installeres der gødningsbånd eller skraber under etagesystemet i opdrætsproduktionen. Der er i forhold til GAK krav om en reduktion af ammoniakemissionen på mindst 6 %. Der er ikke anerkendte målinger på ammoniak effekt ved hverken gødningsbånd eller skraber under anlægget ved hønniker, men det formodes at effekten kan sammen lignedes med effekten i hønsestalde.

I hønsestalde er effekten af gødningsbånd, der tømme 3 gange om ugen sat til 36% mens en skraber under anlægget, der ligeledes køre mindst 3 gange om ugen sættes til en effekt på 10-20%.

Derfor forventes reduktionskravet på 6% at kunne opfyldes med skraber under inventaret.

Det er ikke muligt at installere luftrensning – da der ikke er teknikker til rådighed, der har vist sig at fungerer på fjerkræstalde.

Direkte udbringning af dybstrøelse kan ikke bruges som virkemiddel da der ikke er knyttet markdrift til produktionen.

Kommunens vurdering

Der ansøges om omlægning og udvidelse af et eksisterende hestehold og fjerkræproduktion på Tybjergvej 11A, 12 og 14, 4160 Herlufmagle. Produktionsanlægget udgøres af bygninger og anlæg vist på situationsplanen, jævnfør bilag 1.1.

Alle hestestalde er indrettet med bokse med strøelse, staldene ændres ikke i forbindelse med udvidelse af hesteholdet, på nær de 8 udebokse på Tybjergvej 11a, som er fjernet. De 8 heste vil fremover blive opstaldet i bokse i ridehuset og det er oplyst, at gulv og afløbsforhold overholder reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende tilbygning til maskinhuset på Tybjergvej 12 er pt. indrettet til midlertidigt ophold af heste ved stævner og lignende. Ved nærværende tillæg meddeles godkendelse til permanent indretning og opstaldning af 20 heste i dette staldafsnit.

Indretning af hestestalde er reguleret af lov om hestehold¹. Drift af hesteboksene skal leve op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen § 9 om bl.a. etablering af fast gulv og afløb til opsamlingsbeholder. Næstved Kommune vurderer, at drift af hesteboksene i henhold til gældende lovgivning sikrer optimale betingelser for hestene samt minimerer eventuelle miljøpåvirkninger.

Hønnikestaldene på Tybjergvej 14 undergår ikke ændringer, hverken hvad angår indretning eller dyrehold. I miljøgodkendelsen fra 2014 er der til dyreholdet på Tybjergvej 14 stillet vilkår 10 til en ugentlig tømning af gødningsbåndet under bursystemet. Dette vilkår videreføres uændret. Den eksisterende hønnikeproduktion er ikke underlagt fodringsvilkår i miljøgodkendelsen fra 2014.

Den eksisterende produktion af skrabebehøns på samlet 20.000 stk. i staldene 1 og 2 på Tybjergvej 11A ændres til opdræt af i alt 200.000 stk. af hønniker i etagesystem (119 dage). Antallet af skrabebehøns på Tybjergvej 12 reduceres fra de nuværende 19.800 årshøner (gulvdrift + gødningskummer) til 9.900 årshøner (gulvdrift med gødningskumme).

Antallet af dyr og stipladser, staldtypen og dyretypen, er grundlaget for ansøgningssystemets beregninger af ammoniakfordampningen fra staldene, lugt, og husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor.

Det er derfor nødvendigt at stille vilkår til ovennævnte forhold, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og lugt, samt husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor, vil fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen, og ud fra hvilket den miljømæssige påvirkning er vurderet og godkendt.

Kommunen vurderer, at husdyrbrugets eventuelle medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse samt nærværende tillæg, så de er bekendt med vilkårene for drift af husdyrbruget.

Kommunens vurdering af BAT

Ammoniakfordampningen fra staldanlægget er i www.husdyrgodkendelse.dk beregnet til 12.251 kg N/år.

---

¹ LBK nr. 304 af 30.03.2017 om hold af heste.

I ansøgningssystemet er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. BAT-emissionsgrænsen er beregnet til 12.406 kg N/år.

Det generelle ammoniakreduktionskrav (GAK) gælder for den ansøgte produktion. Med udgangspunkt i 8-årsdriften er det i husdyrgodekendelse.dk beregnet, at GAK er overholdt med en margin på 43,5 kg. Kravet er overholdt ved anvendelse af hyppig tømning af gødningsbånd/skrabning i "æglæggestald" 1 og 2 på Tybjergvej 11A.

Kommunen kan i lighed med ansøger konstatere, at Miljøstyrelsen ikke har udarbejdet teknologiblade for hønnikeproduktion i bure (Tybjergvej 14) eller i etagesystem (Tybjergvej 11A). Der er ikke udarbejdet specifikke forskrifter mht. BAT eller BREF for hønnikeproduktion.

Driften af Tybjergvej 14 fortsætter uændret, hvor gødningsbånd under burene tømmes en gang ugentligt til gødningshus. Der er vilkår hertil i miljøgodkendelsen fra 2014.

Ved sammenligning med driftssystemer for æglæggere ses det², at etagesystemer med hyppig udmugning fra gødningsbånd eller anvendelse af skrabere under slats har lavere ammoniakfordampning end referencesystemet med etageanlæg med en ugentlig udmugning. Ammoniakemissionen er i sammenlignelige anlæg reduceret med hhv. ca. 30 og 36 % ved to og tre gange ugentlige udmugninger.

Ved anvendelse af skrabere på slats fjernes den faste gødning i nærværende sag tre gange ugentligt, hvorved ammoniakemissionen i stalden nedsættes. Næstved Kommune vurderer, at der kan drages paralleller for denne driftsform til den ansøgte hønnikeproduktion på Tybjergvej 11A, hvorfor det valgte staldsystem vurderes at opfylde kravene til implementering af BAT. Ansøger har oplyst, at der skal anvendes minimum 6 % ammoniakreduktion fra hønnikestaldene på Tybjergvej 11 A for, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt. Denne reduktionsprocent vurderes opnåelig med den beskrevne teknologi. Der stilles vilkår om tre gange ugentlig tømning af gødningsbånd, eller alternativt tre gange ugentlig skrabning hele arealet under slats i "æglæggestald" 1 og 2 på Tybjergvej 11A.

Som for hønniker findes der ikke teknologiblade eller specifikke teknologier for BAT i forhold til hold af heste. Ved overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler samt lov om hestehold vurderer kommunen, at husdyrbrugets samlede hestehold drives i overensstemmelse med hensigten for BAT.

For så vidt angår skrabehøneproduktionen på Tybjergvej 12 reduceres denne og videreføres på gulvsystem med gødningskumme. Denne staldtype vurderes at være referencestaldsystemet, hvorved der ikke er implementeret staldteknologi i dette staldafsnit for så vidt angår opfyldelse af BAT.

I forhold til ammoniakemissionen er det det samlede husdyrbrug, der skal leve op til det vejledende BAT-krav, hvilket er overholdt.

Næstved Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ansøgte lever op til BAT for så vidt, angår staldindretning og herunder emission af ammoniak for det samlede anlæg.

---

² Teknologiblade: Æglæggende høns (alternativt hønseshold) – hyppig fjernelse af gødning, Miljøstyrelsen, 2011.

Kommunen vurderer, at principperne i BREF-dokumentet (godt landmandskab, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring af husdyrgødning samt udbringning) også kan anvendes for husdyrproduktionen på Tybjergvej 11A, 12 og 14. Disse emner er kort behandlet i de øvrige afsnit og nærmere beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2014.

Ammoniakemissionens påvirkning af naturområder er vurderet i afsnit 4.2.

Vilkår

For at fastholde den ansøgte husdyrproduktion på de på ansøgningstidspunktet gældende miljøkrav, bliver der stillet vilkår om at:

- Husdyrproduktionen skal etableres i henhold til nedenstående skema, hvoraf den maksimalt tilladte årsproduktion omfatter:

Adresse/stald	Dyregruppe	Antal dyr	Antal stipladser	Staldsystem	Teknologi
Tybjergvej 11A					
Æglæggestald 1	Hønniker (gennemsnitsvægt 1,25 kg og produktionstid 119 dage)	100.000	40.000	Etagesystem	Gødningsbånd eller skraber under etagesystem. 3 gange ugentlig tømning.
Æglæggestald 2	Hønniker (gennemsnitsvægt 1,25 kg og produktionstid 119 dage)	100.000	40.000	Etagesystem	Gødningsbånd eller skraber under etagesystem. 3 gange ugentlig tømning.
Hestestald	Hest (500-700 kg)	12	12	Bokse m. strøelse	
Lille Hestestald (i ridehuset)	Hest (500-700 kg)	8	8	Bokse m. strøelse	
Tybjergvej 12					
Stald til avlshopper	Hest (500-700 kg)	5	5	Bokse m. strøelse	
Stald 1	Skrabehøns, konsumæg	9.900	10.734	Gulvdrift m. gødningskumme	
Stald 2	Hest (500-700 kg)	65	65	Bokse m. strøelse	
Tybjergvej 14					
Hønnikestald	Hønniker (gennemsnitsvægt 1,25 kg og produktionstid 119 dage)	58.370	22.450	Bursystem m. gødningsbånd	1 ugentlig tømning af gødningsbånd.

- Medarbejdere skal være orienteret om husdyrbrugets miljøgodkendelse samt nærværende tillæg 2 hertil, og de skal være bekendt med vilkårene heri.

2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Landskabet og planforhold

Idet der ikke sker anlægsmæssige ændringer eller udvidelse på husdyrbruget har kommunen ikke foretaget nærmere vurdering af ejendommens placering i forhold til fredninger, strand-, skov-, klit-, sø/å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinjer m.v.

På baggrund af ovenstående stilles der ikke skærpende vilkår for så vidt angår beskyttelseslinjer, fredninger m.v., idet det ansøgte, ikke vil medføre en landskabelig påvirkning.

2.2 Afstandskrav

Ved udvidelse af dyrehold og etablering af nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg er der en række afstandskrav i Husdyrbruglovens § 6 og 8, der skal overholdes. Udvidelse og ændringer af eksisterende dyrehold er ikke tilladt indenfor byzone og sommerhusområder, samt indenfor lokalplanlagte boligområder og områder til offentlige formål i landzone.

Tabel 1: Afstandskrav i henhold til Husdyrbrugloven § 6 og 8 og faktuelle afstande for stalde, der ændres samt for hestestald med udvidet dyrehold. Afstandene er afrundet, såfremt stalden ikke ligger i umiddelbar nærhed af de angivne områder.

Afstand til anlæg m.v.	Afstandskrav jævnfør Husdyrloven (m)	Hønnikestalde, Tybjergvej 11A	Hestestald 2, Tybjergvej 12
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	220	470
Almene vandforsyningsanlæg	50	1.033	2.225
Vandløb/dræn og søer	15	305/?/240	590/?/24
Offentlig vej og privat fællesvej	15	28	57
Levnedsmiddelvirksomheder	25	>25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	Ingen beboelse	38
Naboskel	30	18	80
Nabobeboelse uden landbrugspligt	50	214	226
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	Min 50 m	Ca. 2.100	Ca. 2.100
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde (Fuglebjerg)	Min. 50 m	Ca. 2.100	Ca. 2.100

Kommunens vurdering

Situationsplan over anlægget fremgår af bilag 1.1. Kommunen kan konstatere, at husdyrbrugets anlæg overholder fastsatte afstandskrav i Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 på nær afstandskravet på 30 m til naboskel for så vidt angår placeringen af eksisterende "æglæggestald" 1 og 2 på Tybjergvej 11A.

Idet der sker øget forurening i form af en stigning i lugtemissionen fra "æglæggestald 1 og 2" fra hhv. 3.036 til 20.800 OU pr. stald er det ansøgte omfattet af afstandskravene i § 8. Ammoniakemission i ansøgt drift er 2.937 kg N/år, mens den i nudrift er 2.976 kg N/år, ved

den betragtning, at der ikke er indsat etagesystemer i som miljøgodkendt i 2014. Der sker kun indretningsmæssige ændringer i staldene, der ikke undergår øvrige bygningsmæssige ændringer i forbindelse med omlægning af dyreholdet i staldene.

"Æglæggestald" 1 og 2 ligger i en afstand af ca. 18 m fra naboskel mod øst til matr.nr. 10a, Tybjerg By, Tybjerg. Nabomatriklen udgøres af et areal med plantage/skov samt arealer i omdrift, og beboelsen ligger ca. 350 m fra produktionsbygningerne på Tybjergvej 11A. Kommunen vurderer på baggrund heraf, at en dispensation fra afstandskravet ikke vil føre til væsentlige gener for omgivelserne, og meddeler dispensation til Husdyrgodkendelseslovens § 8 afstand til naboskel, jævnfør lovens § 9 stk. 3.

3. Opbevaringskapacitet og gødningshåndtering

Ansøger oplyser

Produktionen af gødning reduceres med ca. 250 tons pr. år ved den ansøgte ændring fra skrabe-høns til hønniker i to af staldene. Der ændres ikke i måden hvorpå gødning håndteres. Andelen af gødning, der stammer fra hønniker, øges mens mængden fra æglæggende høns reduceres, men måden at håndtere de to typer gødning på ændres ikke. Der sker heller ikke ændringer i måden at håndtere gødning fra hestene.

Gødningen afsættes løbende i forbindelse med at staldene tømmes.

Kommunes vurdering

Næstved Kommune vurderer, at den uændrede opbevaringsform af gødning fra husdyrproduktionen i gødningshuse og lukkede containere er BAT, da både afløb og emissioner søges minimeret. Opbevaringsformen vurderes at overholde reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vilklårene 26-35 i miljøgodkendelsen fra 2014 vurderes tilstrækkelige til at sikre korrekt opbevaring og håndtering af husdyrgødning på ejendommen.

Ansøger har oplyst, at den årlige producerede gødningsmængde er på ca. 2.039 tons, svarende til 3.466 m³. Gødningshusene kan indeholde 1.042 m³, svarende til ca. 30 % af den årlige producerede gødningsmængde. Dvs. at der i gødningshusene kan opbevares ca. 3,6 måneders gødningsproduktion af fast møg og dybstrøelse. Derudover råder husdyrbruget over opbevaringskapacitet i lukkede containere på Tybjergvej 14. Kommunen vurderer ikke anledning til at ændre vilkår 30, idet det i ansøgningssystemet er angivet, at der er en samlet gødningsopbevaring svarende til 27 % af den samlede gødningsmængde. Opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder er lovpligtigt jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11.

Kommunen gør opmærksom på, at tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning kan opfyldes ved skriftlige aftaler for gødningsafsætning jævnfør bekendtgørelsens § 11, stk. 5. Idet forholdet er omfattet af den generelle regulering, stilles der ikke vilkår hertil. Kommunen gør dog opmærksom på, at der ved tilsyn skal foreligge dokumentation for dyreholdets størrelse, og dermed den årlige mængde producerede husdyrgødning. Såfremt der er behov for lejet opbevaringskapacitet til husdyrgødning, skal der ved tilsyn ligeledes fremlægges kopi af de indgåede, nødvendige skriftlige aftaler med en varighed på minimum 5 år.

Det vurderes, at den generelle regulering er tilstrækkelig til at sikre naboer mod unødige gener ved udbringning af husdyrgødning.

4. Husdyrbrugets forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

4.1 Anvendelse af bedst tilgængelig teknik, BAT

Ved miljøgodkendelse efter Husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3 skal det sikres, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT. Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, blandt andet må anskues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ansøger er selv ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. Kommunen har indarbejdet vurderingen af BAT for så vidt angår staldindretning, ammoniakemission og opbevaring af husdyrgødning i afsnit 1-3.

4.1.1 Foder

Næstved Kommune bemærker, at ansøger løbende skal være opmærksom på forbruget af foder samt tiltag, der kan medvirke til, at forbruget minimeres mest muligt. Der er i miljøgodkendelsen fra 2014 vilkår til anvendelse af fytase samt fasefodring (vilkår 15-16). Disse vilkår videreføres uændret og vurderes fyldestgørende i forhold til generel foderoptimering på bedriften.

Der ændres ikke på opbevaringsformen (udendørs silo) af foder, og opbevaring af foder i udendørs siloer vurderes ikke i sig selv at medføre risiko for tilhold af skadedyr, såfremt spild m.v. af foder minimeres og fjernes med det samme. Vilkår til generel renholdelse af husdyrbruget fremgår af miljøgodkendelsens vilkår 52.

Vurdering af BAT

I miljøgodkendelsen fra 2014 er der stillet vilkår i forhold til BAT for skrabe hønsene, da husdyrbruget dengang ønskede at fodrekorrigerer i forhold til normerne. I ansøgningen til dette tillæg er det angivet, at skrabe hønsene på Tybjergvej 12 vil blive fodret efter normerne. På baggrund heraf skal der ikke længere stilles vilkår i forhold til råprotein i fodret og derfor skal vilkår 17-19 vedr. fodring af skrabe hønsene bortfalde.

Der er i miljøgodkendelsen ikke fodringsvilkår til hønnikeproduktionen på Tybjergvej 14, ligesom det fremgår af ansøgningsskema nr. 100.552, at hønnikerne ikke pålægges foderoptimering som tiltag til ammoniakreduktion. Tilsvarende gør sig gældende for den nye hønnikeproduktion i staldene på Tybjergvej 11A.

BAT for så vidt angår foder for IE fjerkræbrug fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 37. Der stilles således ikke vilkår til fodring i nærværende tillæg.

Kommunen vurderer, at det ansøgte lever op til implementering og redegørelse for BAT i forhold til fodring i bedriften.

4.1.2 Energi og vandforbrug

Næstved Kommune vurderer, at vilkårene vedr. energi- og vandforbrug (vilkår 20-25) samt egenkontrol vedr. nævnte forhold (vilkår 57) angivet i miljøgodkendelsen fra 2014 er dækkende for det ansøgte projekt. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår hertil.

4.1.3 Spildevand

Ansøger oplyser

Spildevand – herunder vaskevand - fra husdyrbruget afledes til opsamlingsbeholdere, hvorfra det udbringes på landbrugsarealer.

Vurdering

Idet spildevand fra rengøring af stalde og lignende ledes til opsamlingsbeholdere, vurderer Næstved Kommune, at spildevand fra staldene bortledes miljømæssigt forsvarligt og i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Såfremt der ikke er plads i eksisterende opsamlingsbeholdere til opbevaring af vaskevand og evt. overfladevand fra befæstede arealer, skal ansøger indgå skriftlige aftaler af minimum 5 års varighed for opbevaring på anden ejendom/afsætning til biogasanlæg. Der stilles ikke vilkår hertil, idet forholdene er omfattet af den generelle husdyrregulering. Kommunen gør opmærksom på, at tilstrækkelig opbevaringskapacitet skal kunne dokumenteres ved tilsyn på ejendommen.

Den generelle regulering vurderes tilstrækkelig til at sikre, at spildevand og restvand håndteres miljømæssigt forsvarligt. Der stilles ikke vilkår hertil i nærværende tillæg til miljøgodkendelse.

4.1.4 Management

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nødfremgangsmåde ved uheld. Næstved Kommune vurderer, at det beskrevne om management i miljøgodkendelsen fra 2014 er med til at sikre BAT på husdyrbruget.

Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte og i forhold til dokumentation af anvendelsen af bedste anvendelige staldteknologi. Disse vilkår stilles i overensstemmelse med teknologiblade og teknologilisten, der er udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2014 vilkår til beredskabsplan (vilkår 54-56). Denne vurderes at minimere risikoen for miljøet ved evt. uheld og driftsforstyrrelser.

Næstved Kommune betragter det som BAT at registre forbruget af vand, energi, foder mv. for at få et overblik over forbruget, og derved kunne sætte ind, hvis det vurderes, at der er et overforbrug, jævnfør de respektive afsnit herom i miljøgodkendelsen fra 2014.

Aspekterne i "Godt landmandskab" som f.eks. korrekt affaldshåndtering, rengøring i og omkring ejendommen m.v. vurderes også som værende BAT.

Kommunen gør opmærksom på, at der skal udarbejdes et miljøledelsessystem for husdyrbruget, hvilket er påkrævet på IE-husdyrbrug jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 42. Miljøledelsessystemet skal sikre fortsat implementering af BAT samt skabe fokus på virksomhedens miljøforhold. Næstved Kommune vurderer, at kravet om et miljøledelsessystem er en tilsynssag, uafhængig af ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse efter Husdyrgødningsloven. Der stilles ikke vilkår til udarbejdelse af miljøledelsessystem i nærværende miljøgodkendelse.

Ved overholdelse af nedenstående vilkår vurderer vi, at husdyrbruget gør en optimal indsats for at minimere risikoen for gener og forurening i tilfælde af driftsforstyrrelser og uheld.

4.1.5 Samlet vurdering af BAT

På baggrund af ovenstående vurderer Næstved Kommune, at ejendommen lever op til krav om anvendelse af BAT i husdyrproduktionen.

4.2 Påvirkning af sårbar natur og sårbare arter

4.2.1 Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Kommunens beskrivelse

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur i Næstved kommune er beliggende 3,9 km sydøst for anlægget på Tybjergvej. Det er Sønderskov Overdrev, som er en del af Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose". Her er der kortlagt kalkoverdrev, tidvis våd og egeblandskov.

Totaldepositionen på habitatnaturtyperne i Natura 2000-området er beregnet til 0,0 kg/ha/år.

Mod nordøst er Suså beliggende i en afstand af 2,7 km fra anlægget og udgør en del af samme Natura 2000-område, 163. Susåen er i sin helhed habitatnaturtype 3260, "Vandløb med vandplanter", som ikke er en kvælstoffølsom naturtype.

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Natura 2000-områdets basisanalyse, og områderne er beskrevet i basisanalysen og Natura 2000-planerne.

Kategori 2-natur

Nærmeste forekommende kategori 2-naturområder er førnævnte overdrev på Sønderskov Overdrev samt et kalkoverdrev ved Søgård Sø sydvest for anlægget og højmosedområder i Holmegårds Mose. Begge sidstnævnte naturområder ligger i en afstand af godt 5½ km fra anlægget på Tybjergvej.

Totaldepositionen på kategori 2-naturområderne er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Tillægsgodkendelsen indebærer en negativ meremission, så det er ikke relevant at foretage vurderinger i forhold til projektet.

Kommunens vurdering

Totalbelastningen på nærmeste kategori 1-natur og nærmeste kategori 2-natur udgør 0,0 kg N/ha /år - grundet afstanden mellem anlægget på Tybjergvej og naturområderne. Projektet vurderes derfor ikke at have nogen påvirkning af kategori 1- og kategori 2-natur.

Da projektet indebærer en reduktion i ammoniakemission, kan der ikke blive tale om nogen merbelastning af kategori 3-natur (moser eller kvælstoffølsomme skove).

Ud fra disse forhold og på baggrund af besigtigelserne, er det kommunens samlede vurdering, at naturområder omfattet af lovens § 7 ikke påvirkes væsentligt af projektet på Tybjergvej, og at ansøgningen overholder de generelle beskyttelseskrav.

Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

4.2.2 Natura 2000-områder

Kommunens beskrivelse

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jævnfør habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jævnfør habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Tybjergvej er som nævnt område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Natura 2000-området udgøres af 3 habitatområde og 2 fuglebeskyttelsesområde. Udpegningsgrundlaget og beskyttelsesområdet er nøjere beskrevet i Basisanalysen /21/ og Natura 2000-planer /20/. Afstanden fra anlægget til kvælstoffølsomme skovhabitatnaturtyper eller følsomme lysåbne habitatnaturtyper i Sønderkov Overdrev eller Holmegårds Mose er hhv. ca. 4 km og godt 5½ km.

Kommunens vurdering

Den samlede emission fra stald og lager på Tybjergvej er som nævnt beregnet til 12.251 kg N/år. Den totale ammoniakdeposition er beregnet til 0,0 kg N/ha/år for Sønderkov Overdrev og Holmegårds Mose. Det samme vil være tilfældet for belastning af den del af habitatområde 194, der ligger omkring Tystrup-Bavelse-søerne. Det vurderes derfor, at ændringen af husdyrbruget ikke vil forringe bevaringsstatus for naturtyperne på udpegningsgrundlaget. Hvad angår arter på udpegningsgrundlaget for nærmeste habitatområde (H194) i Natura 2000-området (Skæv vindelsnegl, Sumpvindelsnegl, Tykskallet malermusling, Bæklampret, Pigsmerling og Stor vandsalamander) samt fugle på udpegningsgrundlaget for nærmeste fuglebeskyttelsesområde (F91) er der vurderingen, at ændringen af husdyrholdet på Tybjergvej ikke vil påvirke arternes bevaringsstatus.

Der vil ikke være nogen målbar totalbelastning på aktuelle eller potentielle levesteder.

Selvom den udregnede totaldeposition ligger under afskæringskriteriet på 0,7 kg N/ha/år på Natura 2000 (i dette tilfælde 0,0), påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre de særlige beskyttelsesinteresser, der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddensee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis:

- der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområder væsentligt (præmis 43)
- en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45)
- et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49).

Det fremgår endvidere af Waddensee-dommens præmis 61, at en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at

projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bilag 3 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 44 af 11. januar 2016). Overholdelse af bilag 3 vil, jævnfør principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) føre til, at afgørelser, der overholder beskyttelsesniveauet, som altovervejende hovedregel vil medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder vil være uvæsentlig.

Det er Næstved Kommunes opfattelse, at der i sagen ikke er forhold, der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes - i det væsentligste - at være retvisende.

Der kan være habitatnaturtyper i og langs Susåen, der ikke er kortlagt fuldstændigt. eksempelvis "Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter" (typekode 3270) og "Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggede skovbryn" (typekode 6430). Disse er dog ikke kvælstoffølsomme og vil ikke blive påvirket af eventuelle belastninger. Der er der ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring husdyrbrugets anlæg.

Idet den totale ammoniakdeposition fra projektet på nærmeste habitatnaturtyper og levesteder er beregnet til 0,0 kg N/ha pr. år vurderer Næstved Kommune, at ammoniakfordampning fra husdyrbrugets samlede anlæg ikke vil udgøre nogen påvirkning af Natura 2000 området eller udpegningsgrundlagets arter og naturtyper, og Næstved Kommune vurderer samlet set, at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området ikke vil have nogen væsentlig negativ påvirkning på de omkringliggende Natura 2000 områder.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Tybjergvej beliggende udenfor Natura 2000-området ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jævnfør § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

4.2.3 Bilag IV-arter, fredede og rødlistede arter mm

Kommunens Beskrivelse

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Næstved Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet ca. 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter.

Kommunens vurdering

Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jævnfør Habitat-bekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

For påvirkning af levesteder for Bilag IV-arter er vurderingen, at levestedet skal påvirkes af en årlig merbelastning større end 1 kg N/ha/år, for at der kan registreres en ændring af levestedet (lokaliteten).

I dette tilfælde er der ikke nogen merbelastning forbundet med projektet og dermed ikke nogen negativ påvirkning af levestederne for padder.

Hvad angår forekomsten af Flagermus i området, vurdere Næstved kommune, at de bygningsmæssige ændringer, der er måtte være forbundet med projektet, ikke vil påvirke raste- eller yngleområder for flagermus.

Det er Næstved kommunes samlede vurdering, at ændringen af husdyrbruget på Tybjergvej ikke påvirker Bilag IV-arter, fredede eller rødlistede arter.

4.3 Lugt

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at alle lugtgenæafstande er overholdt, jævnfør nedenstående figur.

Der er ikke anvendt tiltag for at reducere lugten.

Tabel 3: Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk), scenarieberegning skema 108.040. Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret	Ukorrigeret	Korrigeret	Korrigeret	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
			geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)	geneafstand (ansøgt)	geneafstand (nudrift)			
+ Tybjergvej 11	0	NY	20,12	36,02	20,12	36,02	218,42	Nej	Ja
+ Tybjergvej 13	0	NY	67,79	67,79	67,79	67,79	137,50	Nej	Ja
+ Tybjerg Bygade 1	0	NY	467,79	241,94	467,79	241,94	1.470,44	Ja	Ja
+ Hæggerup By, Tybjerg	1	NY	627,27	340,92	655,50	356,26	2.130,66	Ja	Ja

Kommunens vurdering

Kommunen kan konstatere, at ansøger har udpeget de korrekte ejendomme, der udgør hhv. nærmeste nabo og samlet bebyggelse og byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand fra nærmeste staldanlæg til nærmeste nabo, hhv. Tybjergvej 11 og Tybjergvej 13, der er uden landbrugspligt, er hhv. ca. 218 og 137 meter. Nærmeste samlet bebyggelse er Tybjerg Bygade 1, der ligger ca. 1.470 m øst for ejendommen. Nærmeste område i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 6 stk. 1 punkt 2 er område L.Z.3 "Kursusvirksomhed ved Nygårdsvej". Nævnte område ligger i en afstand på ca. 3,5 km sydvest for anlægget på Tybjergvej 12. Nærmeste eksisterende byzone omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 6 stk. 1 punkt 1, ved Tybjerglille Bakker ca. 2 km syd øst for anlægget på Tybjergvej 14.

Der er kumulation i forhold til lugtgener fra øvrige husdyrbrug, idet der ligger et husdyrbrug (Hæggerupvej 2) med mere end 75 DE inden for 300 m fra byzone (Tybjerglille Bakker). Dette er ikke angivet i ansøgningen i www.husdyrgodkendelse.dk.

Kommunen har på den baggrund udført en scenarieberegning skema nr. 108.040. Den korrigerede geneafstand forøges med 10 % ved kumulation med et husdyrbrug, svarende til en korrigeret geneafstand i ansøgt drift på ca. 655 m. Lugtgenekriteriet til byzone er dermed overholdt. Der er ikke kumulative effekter for øvrige typer af omkringboende.

God staldhygiejne, renholdelse af staldareal samt renholdelse af omgivelserne på ejendommen vurderes at medvirke til at minimere lugtudbredelse fra husdyrbruget. Der er stillet vilkår 37 hertil i miljøgodkendelsen fra 2014.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige lugtgener i forhold til omkringboende. Der stilles ikke vilkår til minimering af lugtgener fra

produktionen, idet vilkårene i miljøgodkendelsen fra 2014 gælder for hele husdyrholdet herunder ændringerne omfattet af nærværende tillæg 2.

4.4 Transport

Ansøger oplyser

Antallet af transporter af gødning vil samlet set falde med 10-15 transporter årligt, mens antallet af transporter af dyr forventes at stige tilsvarende.

Antallet af transporter af foder vil ikke blive påvirket af ændringen.

Der vil fortsat skulle hentes æg – men efter ændringen kun på 1 adresse.

Kommunens vurdering

Næstved Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige ændringer i transporterne til og fra ejendommen. Der er ikke udarbejdet en egentlig opgørelse af årlige transporter af ansøger, der dog oplyser, at der samlet vil være et fald i antallet af transporter på baggrund af lavere gødningsmængde. Kommunen vurderer, at det øgede hestehold derimod vil medføre flere transporter til husdyrbruget. Samlet vurderes ændringer i antallet af årlige transporter ikke at adskille sig væsentlig fra det allerede miljøgodkendte.

Idet landzone er at betragte som landbrugets erhvervsområde, må beboere af boliger i landzonen derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug, som f.eks. øget trafik til og fra landbrugsejendommen i højsæsonen.

Det er ikke muligt at regulere transporter i forbindelse med husdyrbrug ud fra standen af den offentlige vej og eventuel fremtidig nødvendig vedligeholdelse af den. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Hvis vejen er i en dårlig stand vil det være kommunens vejmyndighed som skal se på vejen.

Kørsel på ejendommen i forbindelse med den daglige drift må accepteres ved en landbrugsbedrift. Kørsel internt på ejendommen vurderes ikke at give anledning til gener for nærmeste nabobeboelser, idet kørsler ikke foregår direkte forbi omkringboende. Samlet vurderes det, at transport til og fra ejendommen som følge af den ansøgte husdyrproduktion ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for omgivelserne.

Det samlede antal af transporter vurderes ikke at medføre væsentlige miljømæssige gener for omgivelserne. I miljøgodkendelsen er der stillet vilkår til transport (vilkår 41-42) og støj (vilkår 39), og disse vilkår gælder også for det i nærværende tillæg 2 godkendte. Der stilles ikke yderligere vilkår for så vidt angår transport i nærværende tillæg.

4.5 Støj, støv og lys

Kommunens vurdering

Den ansøgte produktion minder i al væsentlighed om den nuværende produktion på ejendommen, hvorfor den vil kunne følge og overholde de nuværende vilkårssatte rammer for støj, støv og lysgener. Gældende vilkår 39-46 i miljøgodkendelsen fra 2014 vurderes således tilstrækkelige for at minimere gener i relation til støj, støv og lys fra husdyrbruget.

4.6 Fluer og skadedyr

Kommunens vurdering

Det vurderes, at ansøger søger for at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket i miljøgodkendelsen er fastholdt gennem vilkår om ryddelighed og vilkår om, at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi;

<http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>. Vilkår 51 i miljøgodkendelsen fra 2014 erstattes af nyt vilkår, idet det nu er Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, der udarbejder retningslinjerne på området.

Vilkår

- På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

4.7 Kemikalier og affald

Kommunens vurdering

Næstved Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af olie ikke udgør en væsentlig risiko for forurening af omgivelserne, når vilkår 47 i miljøgodkendelsen fra 2014 overholdes. Tilsvarende gælder for opbevaring og bortskaffelse af affald, herunder olie og kemikalieaffald, når godkendelsens vilkår 48-50 efterleves. Der vurderes ikke at ske væsentlige driftsmæssige ændringer i forhold til kemikalier og affald i forbindelse med nærværende tillæg til miljøgodkendelse, hvorfor der ikke stilles yderligere vilkår hertil.

4.8 Husdyrbrugets ophør

Kommunens vurdering

Næstved Kommune vurderer, at der ved eventuelt ophør af husdyrproduktionen skal foretages en fuldstændig oprydning på ejendommen. Det vil sige, at dyr skal sælges/bortskaffes, affald, kemi og olie skal fjernes. Foderlagre og gødningslager skal tømmes, og bygninger og anlæg skal rengøres. Vilkår 53 i miljøgodkendelsen fra 2014 omhandler foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør, og der stilles ikke yderligere vilkår hertil i nærværende tillæg.

5. Driftsforstyrrelser og uheld

Kommunens vurdering

Næstved Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld, som vil forårsage væsentlig forurening af miljøet, kan begrænses ved at foretage egenkontrol på ejendommen og ved vedligeholdelse af installationer i staldene samt af landbrugsmaskiner. Der er desuden udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen jævnfør vilkår 54-56 i miljøgodkendelsen fra 2014. Kommunen vurderer, at nævnte vilkår medvirker til at mindske risikoen for forurening i forbindelse med evt. uheld eller driftsforstyrrelser og stiller ikke yderligere vilkår.

6. Egenkontrol

Kommunens vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Næstved Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at ansøgningens forudsætninger og godkendelsens samt tillæggenes vilkår overholdes.

Vilkår 57 i miljøgodkendelsen fra 2014 omhandler egenkontrol. Den del af vilkåret, der omhandler tømning af gødningsbånd i skrabeægstaldene udgår, da gødningsbånd ikke er etableret:

" - Dokumentation for tømning af alle gødningsbåndene i skrabeægstaldene mindst tre gange ugentligt pr. bånd. Tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog".

Dele af vilkåret vedr. dokumentation for tømning af gødningsbånd omskrives, så gødningsbånd etableret i de nye hønnikestalde er omfattet.

Der skal udarbejdes et miljøledelsessystem for husdyrbruget. Kravet om et miljøledelsessystem skal være opfyldt senest d. 21. februar 2021. Ledelsessystemet er påkrævet på IE-husdyrbrug jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42 og skal sikre fortsat implementering af BAT samt skabe fokus på virksomhedens miljøforhold. Miljøgodkendelsens vilkår 57 suppleres med vilkåret anført nedenfor.

Vilkår

For at husdyrproduktionen kan dokumentere at miljøgodkendelsens vilkår er overholdt, bliver der stillet vilkår om at:

Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:

- Dokumentation for tømning af alle gødningsbåndene i hønnikestaldene på Tybjergvej 11A mindst tre gange ugentligt pr. bånd. Tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog. Såfremt der anvendes skraber under slats, skal disse ligeledes rengøre hele arealet mindst tre gange ugentligt. Tidspunkt for anvendelse af skraber (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog.
- Dokumentation for tømning af gødningsbånd i hønnikestald på Tybjergvej 14 mindst en gang ugentlig pr. bånd. Tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog.

7. Alternative løsninger og 0-alternativ

Kommunens vurdering

Næstved Kommune mener ikke, at der kan opsættes økonomisk proportionelle alternativer, som vurderes værende væsentligt bedre end det ansøgte projekt.

Ændringen af eksisterende stalde til den ansøgte produktion vurderes i højere grad at tilgodese naboer og miljøet i forhold til opførelse af ny stald eller tilbygning til eksisterende bygningsmasse.

8. Kommunens samlede vurdering

Det er Næstved Kommunes vurdering, at husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår kan ændres og drives som beskrevet uden at være til væsentlig gene for miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

9. Referencer

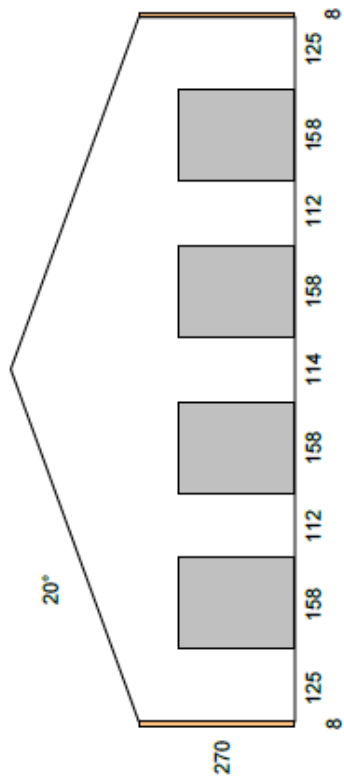
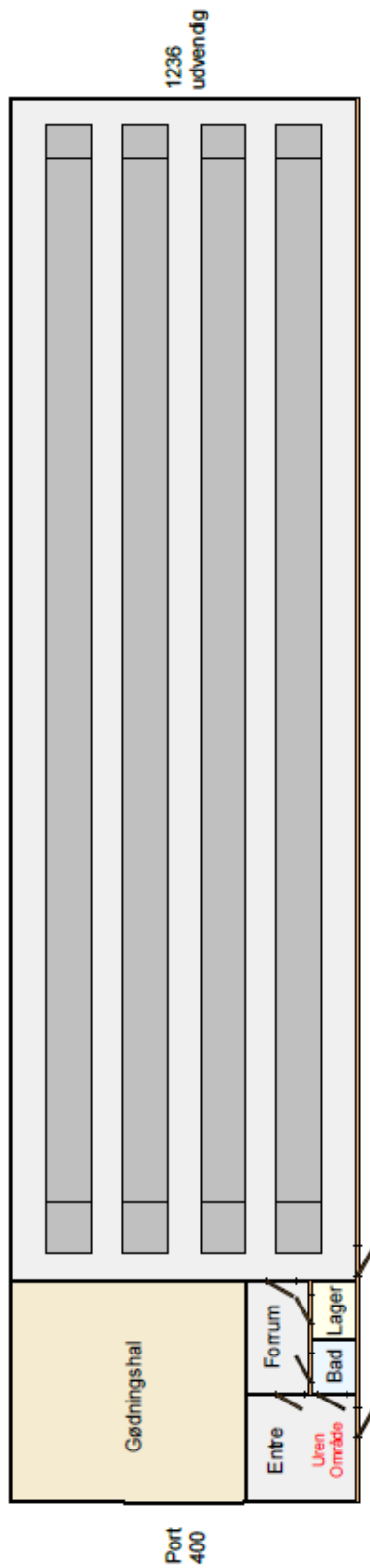
1. (20) Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen og Porsmose, Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. *Del 1 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose* www2.blst.dk/download/nyk/plan2011/163plan_del1.pdf
2. (21) Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015. Holmegårds Mose. Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H145 *Del 2 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.* www2.blst.dk/download/nyk/plan2011/163plan.pdf

Tybjergvej 14

4972 udvendig

 RASØVEJ 23 4180 HERLUFMANGE TLF. 57642147 FAX 57642206	DATO : 7.06.2004
	KUNDE : TRIOIVA
	PROJEKT : OPDRÆTSSTALD
	SKALA : 1 : 200 / 1 : 100
Tegnet af : <i>spj/se</i>	Et. <i>11/2004/11/09</i>

Bilag 1.2. Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-område nr. 163 /21 & 22/

Udpegningsgrundlag for Habitatområde H145

Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) * Højmose (7110) Nedbrudt højmose (7120) Hængesæk (7140) * angiver prioriteret naturtype	Tørvelavning (7150) * Avneknippemose (7210) * Kildevæld (7220) Rigkær (7230) * Skovbevokset tørvemose (91D0) * Elle- og askeskov (91E0)
Arter:	Lys skivevandkalv Stor vandsalamander	Mygblomst

Udpegningsgrundlag for habitatområde H146

Naturtyper:	Vandløb (3260) Bøg på muld (9130)	Ege-blandskove (9160) * Elle- og askeskove (91E0)
Arter:	Sumpvindelsneql (1016) * angiver prioriteret naturtype	

Udpegningsgrundlag for habitatområde H194

Naturtyper:	* Indlandssalteng (1340) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Å-mudderbanke (3270) Kalkoverdrev *orkidéer (6210) * Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430) * Avneknippemose (7210) * Kildevæld (7220) Rigkær (7230) Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Ege-blandskove (9160) * Skovbevokset tørvemose (91D0) * Elle- og askeskove (91E0)
Arter:	Sumpvindelsneql Tykskallet malermusling Bæklampret * angiver prioriteret naturtype	Pigsmerling Stor vandsalamander

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F91

Fugle:	Sandsvane (rastende) Rørhøg (ynglende) Enqsnarre (ynglende)	Mosehornugle (ynglende) Sædgås (rastende)
---------------	---	--

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F93

Fugle:	Kongedorn (rastende) Havørn (ynglende) Enqsnarre (ynglende)	Isfugl (ynglende) Sædgås (rastende) Troldand (rastende)
---------------	---	---